

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТА ПОТЕНЦІАЛ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЗАЛУЧЕННІ КОШТІВ В ЕКОЛОГІЧНІ ТА ПРИРОДООХОРОННІ ПРОЕКТИ

Приварникова І.Ю., к.е.н., доцент, Косенок С.Е.

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

У статті розглядаються основні екологічні проблеми регіону; аналізується інвестиційний потенціал Дніпропетровської області та її переваги над іншими регіонами України; демонструється досвід області у залученні іноземних інвестицій, участь в нарадах, форумах стосовно залучення інвестицій в екологічні проекти; організація візитів в регіон іноземних інвестиційних агентів. Надані рекомендації для подальшого успішного залучення інвестицій в екологічні та природоохоронні проекти.

Ключові слова: екологічні проблеми, природоохоронні проекти, інвестиційний потенціал, іноземні інвестиції.

Приварникова И.Ю., Косенок С.Э. ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ И ПОТЕНЦИАЛ ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ ОБЛАСТИ В ПРИВЛЕЧЕНИИ СРЕДСТВ В ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ И ПРИРОДООХРАННЫЕ ПРОЕКТЫ / Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара, Украина

В статье рассматриваются основные экологические проблемы региона; анализируется инвестиционный потенциал Днепропетровской области и её преимущества перед другими регионами Украины; демонстрируется опыт области в привлечении иностранных инвестиций, участие в совещаниях, форумах по привлечению инвестиций в экологические проекты, организация визитов в регион иностранных инвестиционных агентов. Даны рекомендации для дальнейшего успешного привлечения инвестиций в экологические и природоохранные проекты.

Ключевые слова: экологические проблемы, природоохранные проекты, инвестиционный потенциал, иностранные инвестиции.

Privarnikova I.U., Kosenok S.E. INVESTMENT ATTRACTIVENESS AND POTENTIAL OF DNEPROPETROVSK REGION IN RAISING FUNDS IN THE ECOLOGICAL AND ENVIRONMENTAL PROJECTS / Oles' Gonchar Dnepropetrovsk national university, Ukraine

This article considered the main environmental problems in the region, analyzed the investment potential of Dnepropetrovsk region and advantages over other regions of Ukraine, demonstrated experience in the area attracted foreign investment, participation in meetings and forums with the investment in environmental projects, organization of visits to the region for foreign investment agents. The recommendations for further success in attracting investment in the environmental and nature conservation projects.

Key words: environmental issues, environmental projects, investment potential, foreign investment.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У ХХІ столітті екологічні проблеми набули статусу глобальних. Країна перебуває в стані глибокої екологічної кризи, через те, що в сучасних умовах ми маємо неефективний, застарілий еколого-економічний виробничий потенціал, недостатню правову базу охорони природи, недостатню систему управління, і в недостатній мірі діючі економічні стимули раціоналізації природокористування, обмежений обсяг фінансування в екологічну та природоохоронну діяльність.

Необхідною умовою розвитку національної економіки є висока інвестиційна активність та привабливість регіону. Ефективність зусиль регіональних влад та місцевих керівників мають вирішальне значення при виборі інвесторами місця вкладання своїх коштів.

Підвищення інвестиційної привабливості Дніпропетровської області дозволяє стабілізувати економічний та соціальний стан області.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження проблем інвестування економіки завжди знаходилося в центрі уваги широкого кола науковців. Це зумовлено тим, що інвестиційне забезпечення господарської діяльності є основою економічного зростання [1]. Проблемам залучення інвестицій в економіку України та вивченню її інвестиційного клімату присвячені праці багатьох учених, зокрема, І. Бланка [2], О. Гаврилюка [3], Л. Гончаренко [4] тощо. Особливості екологічно орієнтованого інвестування викладені в роботах Н. М. Андрєєвої [1], С. В. Арестова [5], Б. В. Буркінського [6], С. І. Рассаднікової [7], М. А. Хвесика [8], К. Хенінгсена [9] та інших вчених. Так, Н. М. Андрєєва та С. К. Харічков [1] наводять класифікацію екологічно орієнтованих інвестицій та обґрунтовують необхідність стимулювання такого виду інвестування. К. Хенінгсен [9] вказує на значний рівень споживання викопних видів палива та обмежений біопотенціал Землі, що веде до виснаження запасів світових ресурсів. Провідний австралійський науковець професор Пітер Камерон [10] у статті «Киото: від принципів до практики»

підкреслює роль держави та важливість міжнародної співпраці в питаннях екологічних інвестицій. Проте невирішеним залишилось питання про підвищення інвестиційної привабливості регіонів, зокрема Дніпропетровської області, адже проблеми забезпечення сприятливого інвестиційного клімату потребують постійного розгляду, аналізу та вирішення.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження полягає у виявленні основних екологічних проблем Дніпропетровського регіону та шляхів їх усунення; наданні характеристики інвестиційного потенціалу Дніпропетровської області; аналізі досвіду області в залученні інвестицій; виявленні переваг регіону над іншими регіонами України; формуванні рекомендацій щодо підвищення інвестиційної привабливості регіону в залученні коштів в екологічні та природоохоронні проекти.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Промисловий комплекс Дніпропетровської області (понад 130 промислових підприємств) є основним споживачем сировини, енергії, води, повітря, землі, транспорту. Разом з тим він є найбільшим отруйником навколишнього середовища практично всіма видами забруднень: механічними, хімічними, фізичними, біохімічними [12]. На території регіону знаходиться 3 з 10 найбільш брудних виробництв України (ВАТ «Дніпровський металургійний комбінат ім. Дзержинського» (м. Дніпродзержинськ); ВАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (м. Кривий Ріг) і Криворізька ТЕС ВАТ «Дніпроенерго» (м. Зеленодольськ) [11].

Як наслідок, Дніпропетровщина має незадовільне екологічне становище та значну кількість екологічних проблем, серед яких основними є: забруднення повітря промисловими підприємствами; зношеність систем очищення води; незадовільний стан з утилізації промислових та твердих побутових відходів (ТПВ) тощо.

За даними «Інтерфакс-Україна», основним підприємством-забруднювачем повітря Дніпропетровська є Придніпровська ТЕС ВАТ "Дніпроенерго", викиди якої в атмосферу за дев'ять місяців 2012 р. становили 64,7 тис. т [12].

За інформацією начальника управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради Миколи Перемітчика, серед підприємств - забруднювачів – "Євраз - ДМЗ ім. Петровського", викиди якого становили 5,7 тис. т. та ВАТ "Інтерпайп Нижньодніпровський трубопрокатний завод" – 3,1 тис. т. Разом із тим він повідомив, що за 2007 – 2012 рр. забруднення навколишнього середовища Дніпропетровська знижено на 70% [12].

Окрему проблему становить забруднення води. Тільки у 2000 р. у водойми басейну річки Дніпро скинуто більше 700 млн. м³ забруднених стічних вод; кількість накопичених промислових відходів, які потрапляють у Дніпро, досягло майже 1,5 млрд. т, а через значну зношеність систем очищення води та неповний моніторинг шкідливих речовин і сполук у питній воді (систему очищення Кайдацька і Ломовика – зношене на 74,6 і 60,8%, відповідно), значна частина забруднюючих речовин потрапляє і в питну воду для містян [12].

Звичайно, міська СЕС веде постійний моніторинг якості питної води, проте той факт, що в Україні законодавчо визначено, що контролю підлягають тільки 53 шкідливі сполуки і речовини (для порівняння в США близько 300), свідчить про те, що питна вода в Дніпропетровську небезпечна для споживання.

На думку завідувачої відділом екології Дніпропетровської обласної СЕС В. Овчиннікової, важливою проблемою Дніпропетровської області є утилізація промислових і ТПВ [13]. Директор Центру «Екобезпека» В. Лапіцький додає, що спалювання ТПВ завдає шкоди не тільки навколишньому середовищу, але й здоров'ю людей [14].

Наявність великої кількості проблем екологічного та природоохоронного характеру, у свою чергу, вимагає їх термінової ліквідації.

Враховуючи усі проблеми екологічного характеру в регіоні, головним завданням у сфері охорони навколишнього природного середовища на 2013-2014 рр. є стабілізація і поліпшення екологічної ситуації з метою гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, упровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем [12]. Аби вдало вирішити гострі проблеми регіону та забезпечити безпечне природне середовище в Дніпропетровській області, Головним управлінням промисловості облдержадміністрації та Управлінням з питань надзвичайних ситуацій та в справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи облдержадміністрації було прийнято та впроваджено низку програм екологічного характеру (табл. 1).

Реалізація цих екологічних програм та природоохоронних проектів потребує відповідного інвестиційного забезпечення.

Таблиця 1 – Основні екологічні програми Дніпропетровської області, прийняті обласною радою на 2005-2015 рр.*

Назва програми та місце реалізації	Перелік програмних завдань	Перелік програмних заходів
1. Програма виходу з екологічної кризи м. Кривий Ріг.	Охорона атмосферного повітря. Охорона та раціональне використання водних ресурсів. Захист та раціональне використання ґрунтів. Захист від забруднення довкілля промисловими та побутовими відходами. Охорона та раціональне використання природно-заповідного фонду.	Забезпечення належного відведення стоків та їх очищення; захист території від підтоплення, поліпшення умов життя населення; забезпечення захисту від забруднення довкілля промисловими та побутовими відходами; розроблення Довгострокової програми з вирішення екологічних проблем Кривбасу та поліпшення стану навколишнього середовища.
2. Обласна комплексна програма поводження з відходами на 2006-2015 рр.	Запобігання і зменшення негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини. Удосконалення системи поводження і використання відходів. Переробка та утилізація відходів.	Будівництво станції переробки твердих побутових відходів; будівництво полігонів та майданчиків твердих побутових відходів; перезатарення, перевезення і знешкодження непридатних пестицидів; придбання сміттєзбиральної техніки.
3. Програма охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської області на 2005-2015 рр.	Зменшення техногенного навантаження на навколишнє природне середовище. Моніторинг та відтворення природних екосистем. Підвищення рівня екологічної свідомості суспільства.	Утримання джерел іонізуючого випромінювання; збільшення рівня зелених насаджень на території області; покращення умов наукових досліджень; забезпечення інформування населення щодо екологічної ситуації та шляхів її поліпшення.
4. Програма формування та розвитку національної екологічної мережі Дніпропетровської області на 2006-2015 рр.	Створення об'єктів природно-заповідного фонду області. Відтворення екосистем, збереження природного різноманіття, розвиток і відновлення бази для відпочинку та оздоровлення населення.	Розробка проектів створення об'єктів природно-заповідного фонду області; винесення меж об'єктів природно-заповідного фонду в натуру.
5. Програма поліпшення екологічного стану Дніпропетровської області за рахунок зменшення забруднення довкілля основними підприємствами-забруднювачами на 2007-2015 рр.	Реалізація заходів щодо мінімізації та запобігання викидам і скидам забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення відходів, збільшення обсягів залучення відходів до господарського обігу.	Удосконалення діючих та впровадження нових систем очищення викидів та скидів; удосконалення діючих і впровадження нових технологій та обладнання; залучення відходів до господарського обігу.
6. Регіональна програма зберігання, знешкодження непридатних для використання і забороненими засобами захисту рослин на 2008-2009 рр.	Захист населення і територій від впливу шкідливих токсичних відходів.	Проведення робіт з перезатарення непридатних хімічних засобів захисту рослин, з утилізації та знешкодження непридатних хімічних засобів захисту рослин, тари, у якій вони зберігалися і піддонів тощо.
7. Програма моніторингу довкілля Дніпропетровської області.	Моніторинг стану навколишнього природного середовища.	Радіаційний моніторинг навколишнього природного середовища в районі розташування хвостосховищ відходів уранового виробництва ВО „Придніпровський хімічний завод” у м. Дніпродзержинську та Дніпропетровському районі; придбання обладнання для контролю за станом радіаційного забруднення довкілля; програмного забезпечення.

* розроблено на основі [17]

На вирішення екологічних питань у 2012 р. з державного бюджету було виділено 9 млн. грн, з обласного бюджету – понад 23 млн грн. У Дніпропетровській області ведеться комплексна робота з покращення стану навколишнього природного середовища. Зокрема, у 2011 р. на Дніпропетровщині було створено

10 нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на площі близько 12 тис. га. Окрім того, в обласному центрі встановлені автоматизовані системи моніторингу повітря. Уже у 2012 р. подібні системи з'явилися у Кривому Розі та Дніпродзержинську. Крім того, з території Дніпропетровської області були повністю вивезені всі непридатні до використання пестициди. Це було зроблено в рамках виконання екологічних ініціатив Президента В. Януковича, закріплених у Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р. [15].

Начальник Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області О. Оксамитний відзначив, що з території Дніпропетровської області повністю вивезені 1370 т непридатних до використання пестицидів. На вирішення цього екологічного питання з державного бюджету було виділено 9 млн грн, з обласного бюджету – більше 23 млн грн [16].

Завдяки впровадженню екологічних програм, обсяг шкідливих викидів по місту Дніпропетровську за 2010-2012 рр. зменшено на 15%, по Кривому Рогу – на 9%. На 70% знижено скиди неочищених стоків в акваторію річки Дніпро в межах обласного центру [16].

За інформацією Голови комітету з питань екологічної політики Верховної Ради А. Семинога, у Дніпропетровській області прийнята одна з кращих екологічних програм серед всіх областей України. Програма розроблена до 2015 р., її вартість – 4 млрд грн (табл. 1). Якщо вийде реалізувати цю програму, то будуть досягнуті конкретні результати щодо зменшення викидів в атмосферу та зниження рівня забруднення навколишнього середовища [15].

Менеджерами ППЗК була розроблена програма до 2022 р., на виконання якої передбачено фінансування на рівні 345 млн грн. Ця програма фактично покриває все те поле викидів, які негативно впливають на навколишнє середовище (табл. 1). Основний напрямок – це вторинне використання відходів. На реалізацію цієї програми передбачено 305 млн грн. На екологічні заходи в сфері атмосферного повітря закладено близько 7 млн грн. Усі ці дії направлені на поліпшення атмосфери не тільки в Кривому Розі, але і у всьому регіоні [15].

Незважаючи на певне інвестиційне забезпечення екологічної та природоохоронної діяльності, держава не в змозі забезпечити зараз надходження обсягу коштів, необхідного для зростання валового внутрішнього продукту та фінансування абсолютно усіх проєктів. Тому питання залучення інвестицій стало останнім часом найбільш актуальним для економіки Дніпропетровської області.

Задля отримання недержавних інвестицій (у т.ч. в природоохоронні проєкти), Дніпропетровська область бере участь у різних тематичних нарадах, форумах, конференціях, і в країні, і закордоном. Регулярно область відвідують іноземні інвестори, складаються масштабні проєкти (табл. 2).

Таблиця 2 – Перелік основних конференцій, нарад, форумів, які були проведені Дніпропетровською областю задля залучення інвестицій в екологічні проєкти у 2012-2013 рр.*

№	Назва	Мета
1	Прийняття Дніпропетровською областю офіційної делегації з Республіки Македонія.	Обговорювалися питання про можливість співпраці Дніпропетровської області та Македонії в соціально-економічній, науково-технічній, екологічній і культурній сферах. Також регіональним компаніям були представлені інвестиційні можливості країни.
2	Слухання в Європарламенті.	Презентація Дніпропетровської області в Брюсселі. Делегація Дніпропетровської області презентувала економічні та інвестиційні перспективи розвитку регіону.
3	Прийняття участі делегацією з Дніпропетровської області у форумі «Інвестиційний потенціал України».	Інвестиційний форум «Інвестиційний потенціал України», організований Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Посольством України в Японії при підтримці Японської організації зовнішньої торгівлі «ДЖЕТРО», Федерації бізнесу регіону Кансай «Канкейрен» і мерії м. Осака.
4	Прийняття участі делегацією з Дніпропетровська в Німецько-українському економічному форумі.	Інвестиційний потенціал та можливості Дніпропетровської області були представлені німецькому бізнесу в рамках Німецько-українського бізнес-форуму, який проходив в м. Лейпциг.
5	Презентація Дніпропетровщини на засіданні «Французького ділового співтовариства в Україні».	У Посольстві Франції в Україні французькому бізнес-спільноті було представлено інвестиційні можливості Дніпропетровської області.
6	Участь делегації з Дніпропетровської області в роуд-шоу Госінвестпроєкта в Парижі.	У рамках роуд-шоу Госінвестпроєкта в Парижі представлено інвестиційні можливості Дніпропетровщини
7	Проведення міжнародного бізнес-форуму в Дніпропетровській області.	Розкриття інвестиційного потенціалу України та Дніпропетровщини, презентація реальних пропозицій щодо інвестування регіон і встановлення прямих ділових контактів між бізнес-структурами області та інших країн Європи і світу.

* розроблено на основі [17]

Ефективна робота регіону та інвесторів у сфері екології дали можливість отримати області такі результати:

- щорічне зменшення накопичення золошлакових відходів на 150 тис. тонн;
- зниження концентрації забруднюючих речовин у стічних водах, досягнення ГДК;
- скорочення скиду стічних вод на 600 тис. м³/рік);
- зниження забруднення підземних вод. Перехоплення фільтраційних вод в обсязі 250 тис. м³/рік);
- зменшення викидів в атмосферу на 7226,1 т/рік [18].

Дніпропетровська область є одним з найбільш економічно розвинених регіонів України. Обсяг залучених прямих іноземних інвестицій в економіку області на сьогодні перевищив 8 млрд дол. США. За цим показником Дніпропетровщина є національним лідером. Кожен шостий долар, вкладений іноземними інвесторами в Україну, використовується сьогодні в Дніпропетровській області. Тільки за 2010-2011 р. в умовах світової кризи в економіку області залучено більше 1 млрд дол. США [17].

Основними перевагами регіону слід вважати: вигідне економіко-географічне розташування; розвинена інфраструктура розвинена мережа автомобільних доріг; сприятливі умови для сільського господарства; потужна база корисних копалин; розвинена промисловість; кваліфікований трудовий та науковий персонал.

За обсягами залучених прямих іноземних інвестицій область впевнено посідає 1 місце серед областей України.

Станом на 01.01.2013 обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку області, склав 8351,8 млрд дол. США, що становить 101,7% до їх обсягів на початок 2012 р. Питома вага області в загальнодержавних обсягах складає 15,3% [17].

На одного мешканця області обсяг іноземних інвестицій становить 2522,7 дол. США, що у 2,1 разу більше середнього показника (по Україні – 1199,3 дол. США).

Інвестиції надійшли з 60 країн світу майже в 1000 підприємств та організацій, 12 міст та 17 сільських районів.

Найбільші обсяги іноземних інвестицій вкладено у промисловість – 75,1%, операції з нерухомістю – 9,3%, фінансову діяльність – 6,7%, торгівлю – 4,8%, вирішення гострих соціальних та екологічних проблем – 4,1% та в інші галузі. Розглядаючи структурний розподіл іноземних інвестицій, залучених в економіку регіону в розрізі міст і районів, видно, що значна частина з них припадає на м. Дніпропетровськ — 75,2%. Помітними в цьому ряді є такі міста, як Кривий Ріг — 22,1%, Орджонікідзе — 16,2%, Дніпродзержинськ — 7,07% [17].

Іноземні інвестиції надходять в область із 77 країн світу. На країни Європи припадає 46,6%, Азії – 40,4%, Африки – 0,3%, Америки – 11,4%, Австралії та Океанії – 0,1%, країни СНД – 1,2% від загального обсягу прямих інвестицій. Найбільші суми вкладені нерезидентами з Кіпру (44,5%), Німеччини (18,4%), Сполученого Королівства (4,9%) та Австрії (5,3%). Тобто 73,1% інвестицій надійшли з 4 країн. Стабільною є тенденція до збільшення обсягів інвестицій з країн ЄС [18].

Із метою підтримки в реалізації інвестиційних проєктів у 2011 р. створене Дніпропетровське регіональне інвестиційне агентство (DIA).

DIA супроводжує проєкти протягом всього життєвого циклу, починаючи від розробки перспективних проєктних пропозицій, до їх впровадження. Послуги агентства безкоштовні, це інвестиції регіональних влад у інвестиційну привабливість області. DIA відкрите для співпраці в усіх напрямках своєї діяльності, а також до обговорення нових перспективних ідей і проєктів [17].

У наш час існує величезна кількість природоохоронних, ресурсо- та енергозберігаючих підприємств, організацій, проєктів, проте головним питанням, і в той самий час проблемою, залишається фінансування цих заходів. Дніпропетровська область не є виключенням.

Незважаючи на те, що за результатами візного засідання Комітету ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, прийнято рішення про збільшення фінансування з Держбюджету в 2013 р. зазначених Державних цільових програм з екології в Дніпропетровській області, цих коштів буде недостатньо аби в повному обсязі задовольнити стан екології та забезпечити безпечне середовище для громадян. Тому доцільно буде залучати приватних інвесторів у ці проєкти.

Слід зазначити, що більшою мірою для інвестора є важливими кінцеві результати діяльності підприємства, оскільки вкладання коштів здійснюється з метою отримання прибутку. Але позитивний кінцевий результат досягається лише за умов реалізації певних напрямків розвитку.

Для подальшого успішного залучення іноземних інвестицій в економіку області, її діяльність повинна бути спрямована на:

- підвищення інвестиційної привабливості Дніпропетровської області (підвищення рентабельності пропонуваніх проектів, рівня фінансової стабільності);
- розширення поінформованості іноземних інвесторів щодо можливостей вкладення коштів у привабливі галузі економіки регіону (машинобудування, гірничо-металургійний комплекс, аграрний сектор, харчову промисловість, соціально-екологічну сферу);
- здійснення постійного моніторингу та аналізу інвестиційної діяльності в регіоні;
- підвищення обізнаності міжнародних ділових кіл про соціально-економічний потенціал та інвестиційні можливості підприємств регіону з визначенням пріоритетних заходів, спрямованих на досягнення цієї мети (поширювати досвід участі в конференціях, нарадах, форумах);
- координацію діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій області щодо підвищення рівня економічного розвитку і поширення інформації про інвестиційний імідж Дніпропетровського регіону у світі;
- проведення презентацій в Україні та за кордоном;
- створення прозорого регіонального інвестиційно-підрядного ринку;
- удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату, зокрема податкового кодексу, який зробить податкову систему нашої країни більш прозорою і зрозумілою;
- надання податкових пільг для іноземних інвесторів, які здійснюють довгострокове інвестування;
- стабілізацію банківської системи, а саме поверненню довіри до банків іноземних інвесторів і населення;
- розробку регіональних планів підвищення інвестиційної привабливості областей, з урахуванням особливостей їхніх поточних рейтингів інвестиційної привабливості.

ВИСНОВКИ

Таким чином, у статті було виявлено низку проблем Дніпропетровської області екологічного характеру, серед яких основними є: забруднення повітря промисловими підприємствами; зношеність систем очистки води; незадовільний стан з утилізації відходів тощо. Оскільки існують проблеми, їх потрібно терміново ліквідувати. Для цих заходів, відповідно, потрібні кошти. Але того обсягу коштів, який виділений державним бюджетом, буде недостатньо, аби в повному обсязі задовольнити стан екології та забезпечити безпечне середовище для громадян, тому доцільно буде залучати приватних інвесторів у ці проекти.

Щодо перспектив наукових досліджень означеної проблеми, з метою прискорення залучення коштів в екологічні проекти Дніпропетровської області, у подальшому доцільним було б проводити дослідження у напрямку підвищення її інвестиційної привабливості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева Н. Н. Экологически ориентированные инвестиции: выбор решений и управление : монография / Н. Н. Андреева. — Одесса : ИПРЭЭИ Украины, 2006. — 536 с.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент / И. А. Бланк. — М. : Эльга, Ника-Центр, 2001. — 448 с.
3. Гаврилюк О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України / О. В. Гаврилюк. — Фінанси України. — 2008. — № 2. — С. 68—81.
4. Гончаренко Л. П. Инвестиционный менеджмент : учеб. пособ. / Л. П. Гончаренко. — М. : КНОРУС, 2005. — 296 с.
5. Арестов С. В. Механізм підвищення економіко-екологічної ефективності природоохоронних інвестицій в екосистемні послуги : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища» / С. В. Арестов. — Ін-т проблем ринку та економ.-еколог. досліджень. — Одеса, 2008. — 20 с.
6. Инвестирование природоохранной деятельности / [Буркинский Б. В., Ковалев В. Г., Ковалева Н. Г. та ін.]. — Одесса : Ін-т проблем ринку та економ.-еколог. исслед. НАН Украины, 2002. — 224 с.
7. Рассаднікова С. І. Стратегія і тактика екологізації інвестиційної діяльності / С. І. Рассаднікова // Науковий вісник НЛТУ України. — 2005. — Вип. 15.6. — С. 396—402.

8. Хвесик М. А. Економіко-правове регулювання природокористування : монографія / М. А. Хвесик, Л. М. Горбач, Ю. П. Кулаковський. — К. : Кондор, 2009. — 524 с.
9. Henningsen С. Managing Ecological Investment Risk / С. Henningsen // GreenMoney Journal. — 2011. — № 82. — Рр. 1—4.
10. Cameron P. From Principles to Practice: the Kyoto Protocol / P. Cameron // Journal of Energy&Natural Resources Law. — 2000. — № 18. — Рр. 1—18.
11. Кравченко М. Днепропетровск и его экологические проблемы / М. Кравченко // Горожанин. — 2012 — № 335. — С. 2.
12. Інформаційно-аналітичний портал УкрРудПром [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.ukrrudprom.ua/news/Nazvani_glavnie_zagryazniteli_Dnepropetrovska.html.
13. Палий О. Экологические проблемы Днепропетровской области [Электронный ресурс] / О. Палий. — Режим доступа : <http://most-dnepr.info/press-centre/archives/12899.htm>.
14. Проблема утилизации твердых бытовых отходов в Днепропетровске [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://gorod.dp.ua/news/17633?page=2#comments>.
15. Как улучшить экологическую ситуацию в Днепропетровской области? [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://institute.gorshenin.ua/news/383_kak_uluchshit_ekologicheskuyu_situatsiyu.html.
16. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish/article?art_id=245575246&cat_id=244277216.
17. Офіційний сайт Дніпропетровського регіонального інвестиційного агентства (DIA) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.dia.dp.ua>.
18. Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ecodnepr.dp.ua/index.php/component/alphacontent/18-ecoprogram?ordering=1&limit=10>.

УДК 339.542.22

ВРЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ УПОВНОВАЖЕНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАТОРІВ НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Прус Л.Р., к.е.н., доцент, Коновалов Ю.О., ст. наук. співробітник

Державний науково-дослідний інститут митної справи

У статті визначаються питання впровадження інституту уповноваженого економічного оператора на пострадянському просторі. Досліджено становлення та сучасний стан врегулювання інституту уповноважених економічних операторів на пострадянському просторі.

Ключові слова: уповноважені економічні оператори, митниця, спрощення, пострадянський простір.

Прус Л.Р., Коновалов Ю.А. УРЕГУЛИРОВАНИЕ ИНСТИТУТА УПОЛНОМОЧЕННЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОПЕРАТОРОВ НА ПОСТСОВЕТСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ / Государственный научно-исследовательский институт таможенного дела, Украина

В статье определяются вопросы внедрения института уполномоченного экономического оператора на постсоветском пространстве. Исследовано становление и современное состояние урегулирования института уполномоченных экономических операторов на постсоветском пространстве.

Ключевые слова: уполномоченные экономические операторы, таможня, упрощение, постсоветское пространство.

Prus L.R., Kononov Y.O. RESOLUTION OF THE REPRESENTATIVE OF ECONOMIC OPERATORS IN THE POST-SOVIET SPACE / National Research Institute of customs, Ukraine

The article defined the issue of implementation of the Institute authorized economic operator in the post-Soviet space. Investigated the formation and current settlement institution authorized economic operators in the post-Soviet space.

Key words: authorized economic operators, customs simplification, the post-Soviet space.